

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyjakab Márton könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések a előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adatk vissza.	FELKÜLÖS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, CORYVÉD.	Nyitottéri czikkek soronként 20 kr-ért közöltetnek. Egyes lap ára 10 kr.	Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Fél- évre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetési díjaka legolcsóbban számíttatnak.
--	---	---	---	---

Kierőszakolt jótékonyág.

Alapvető nemzetgazdasági elv a „kármeosztás“, a mely szerint, ha a kárt, mely az egyes embert sújtva, tönkre tenné, több egyén közt fölosztjuk, és pedig minél szélesebb körben, úgy megmentjük a károsultat a tönkrejutástól, s mert a kárt sokan kis részekre osztva viselik el, érzékenyen senkit sem érint. Ezen alapszik a társadalmi jótékonyág: a közadakozás, mely további fejlődésében nem csak a szorosabb értelemben vett kármeosztást és erre vonatkozólag a jótékony egyesületek és intézmények létesítését mozdítja elő, hanem számos kulturális intézmény is ennek köszönheti megalapítását.

Kétségtelen, hogy a kármeosztás elvének érvényesülése nagy jelentőségű tényező a társadalomban, és a jótékonyág gyakorlása — mondhatni — legszebb munkássága a társadalomnak.

Épen azért nagyon is elszomorító jelenségeknek kell tartanunk azon napról-napra tapasztalható visszaéléseket, melyeket egyesek, sőt testületek is, a társadalom jótékonyágával szemben magoknak megengednek. Nem első helyen áll azonban ezek közt a koldus, kinek rongyai közt, halála után a jótékonyág filléreiből összegyűjtött kincseket találunk, sőt a szélhámosok sem, kik különbnél különb furfangokkal igyekeznek, nem azon, hogy kárukat megosztassák, hanem hogy munka nélkül pénzhez jussanak a társadalom jótékonyágának rovására. Az ilyen

fajta visszaélések a társadalomnak természetesen kifejldőd betegségei, a melyek mindig voltak, vannak és lesznek, és a melyek szintén ártalmára vannak ugyan a jótékonyág ügyének, mert a visszaélés mindig a valódi jótékonyág rovására megy; de arra nézve még sem oly ártalmasak, mint a visszaélések másik faja: a jótékonyág kierőszakolása.

Miután a jótékonyág nem egyéb, mint kármeosztás, nagyon természetes, hogy senkit arra kényszeríteni, hogy más kárában osztozzék, nem lehet. A jótékonyágnak önként, a szív nemesebb indulataiból kell fakadnia. Mihelyt a jótékonyágra valaki reá kényszerül, ad azért, mert muszáj, azon adomány nem önkéntes jótétemény, hanem egy kierőszakolt adó, mely alól adandó alkalommal nem csak ki vonni igyekszik magát, hanem kerülni fogja az önkéntes kényszer nélküli adakozást is, mert kétféleképp adakozni nem igen van sem kedve, sem módja az embernek.

De mikor tekinthető a jótékonyág kierőszakoltnak? Vajjon csak azon adomány tekinthető-e önként adottnak, melyet kérés nélkül adunk? Vajjon kierőszakolt-e azon adomány, melyet nem csak kérés folytán, de főképp az adakozásra kérés személyisége és nem a cél tekintetéből ajánlunk föl? Vajjon a jótékony egyesületek által rendezett mulatságokon a jótékony-cél érdekében szokásos előadások — midőn a férfiak bankóval fizetik a szivart, gyufát stb. — vissza-

élések-e a jótékonyággal? Nem. Ezen esetek, némely körülmények közt visszaéléssé fajulhatnak ugyan, de általában véve nem minősíthetők erőszakoskodásnak, zaklatásnak, mert hisz még is csak a legtöbb esetben szívesen adja mindenkinek az ő adományát ily esetekben és akár a cél érdekében, akár a gyűjtő személyisége iránti tekintetből adakozik, azt magára nézve társadalmi helyzetéből folyó morális kötelezettségnek tekinti, a mely alól ki is bujhatik, ha akar a nélkül, hogy további zaklatás vagy kellemetlenség származzék belőle. A jótékonyág terén az erőszakoskodás, zaklatás ott kezdődik, a midőn az embert oly módon akarják rákényszeríteni az adakozásra, hogy az elől kitérni ne lehessen, a midőn ismeretlen egyének, vagy egyesületek, jótékony és kulturális, de helyi jelentőségű intézmények érdekében távol lakó, a létesítendő intézménnyel semmi kapcsolatos érdeklél nem bír, ismeretlen emberekre küldözgetnek gyűjtő-íveket, könyveket, sorsjegyeket, hogy ezután követelésekkel álljanak elő. Alig van intelligens ember, ki ne kapna — csaknem minden nap — ilyen küldeményeket az ország minden részéből, sőt még külföldről is. Hogy milyen jól tudják a küldők is, hogy kelletlen fogadásra talál a küldemény, bizonyítja eljárásuk, melynél szembeötöl a furfang, melylyel azt a czimzethez csempészik, elburkolva, tartalom megjelölés nélkül, nehogy az illető megsejtse a fenyegető veszélyt, hanem

gyanútlanul elfogadva a küldeményt vagy fizessen, vagy bibelődjék és költsék a visszaküldéssel. Legtöbb esetben egyiket sem teszi. Nem fizet, mert kinek telne, hogy mindig adakozzék a hányzor arra föl hívják? Bár a közvetlen szükség, elkerülhetlen és igazán közérdeklő adakozásnak, melyre társadalmi helyzeténél fogva moráliter kötelezve van, tudjon eleget tenni! A sorsjegyet, vagy gyűjtő-ívet sem küldi vissza, mert számos gondja, dolga közt elfeledi, vagy elhanyagolja, vagy nem is érzi magát kötelezve rá, hisz kéretlen megrendelés nélkül küldték nyakára. És erre a visszaküldés elmulasztására spekulálnak legtöbb esetben. Előbb kéri, majd követelik az elszámolást a gyűjtésről, vagy a sorsjegy árát. Utoljára perrel fenyegetőznek és sokan vannak, kik vagy restelik a zaklatást, vagy megijednek a fenyegetéstől és fizetnek.

Ezen erőszakoskodás annál méltatlabb, mert rendszeresen a kívánt áldozat nem áll arányban a megtámadottnak anyagi viszonyaival, különösen a távoli célt tekintve. Egyik földregéstől sujtott külföldi város tanácsa a múlt évben 5 frt áru sorsjegyet küldözgetett hozzánk egy ember nyakára, a ki idegen állampolgára, s a kik közül igen sokan még a saját hazájában fontossággal bíró, nagy jelentőségű intézményre sem tudnának, legjobbak akartall sem, egyszerre egy összegben 5 frtot áldozni. És a ki nem fizetett, vagy nem érezte magát kötelezve idejét

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Egy kis emlék története.

Gyönyörű augusztusi est volt. A kis üveges terászon, a mely egy tágas kert felé nézett, ült az öreg Benrad. Nem messze állott tőle leánya, Jolán, ki az üvegen át nézte a leáldozó nap utolsó sugarait. Azután leültek ketten egy kis asztal mellé, hová a szobalány terített kettőjüknek. Vidáman beszélgettek együtt. Midőn elvégezték az estebédet, leánya megcsókolta az öreg Benradot s kimentek a kertbe sétálni. Aztán a rózsagrúppok között vilámló beszéd mellett sokáig séltáltak.

— Nem lenne jó bemenni? — kérli az öreg Bernád óráját megnézve.

— Oh még ne! — felelt Jolán — hanem tudod mit édes papa, már nekem régen megígérted, hogy el fogod mondani ennek a kis emlékeknek a történetét — s az apja láncza végén csüngő kis joujoura mutatott, a melyen ez a dátum állt: máj. 21.

Az öreg Benrad arca egészen megváltozott, mintha a régi sebek szagát érezné most is kialakuló szívét.

- Elmondjam neked? — kérde meg-lepetve.
- Hisz megígérted!
- Meg, meg.
- Nos és nem akarod?
- Én elmondanám, de tudom, hogy rosszul fog az esni neked.
- Talán az anyámról van szó?
- Róla!
- Oh mondj el papa mindent, a mit

tudsz anyámról, mindent, mert tudod, hogy én őt hogyan szerettem.

— Legyen hát — felele Benrad — elmondok tehát mindent.

— Anyád és én nagyon szerettük egymást, oly jól találuk magunkat együtt s ha már egy nap is nem láttam őt, szívem pusztult, mint a Szahara. Anyád gyönyörű volt, szerettem is én úgy, ahogy csak egy szív igazán szerethet. Egyszer egy bálon, a mint az éjféli szünet bekövetkezett s az asztal végén vidáman ültünk ketten s azt hittem, hogy most már elérkezett az idő, hogy bevalljam neki, hogy én mennyire szeretem! Oda hajoltam — mintha most is látnám oly szép, oly nagyon szép volt — s félve ejtettem ki a szót:

— Irma, én magát kimondhatatlanul szeretem!

Hófehér arca elpirult, szép nagy kökény szemével oly bánatosan tekintett reám s mint egy akadozva felelt.

— De nem vehet el maga engem sohase!

— Miért? — kérldem tovább.

— Mert én nem vagyok a jó Erdei bácsi leánya!

— Hát hogyan?

— Én fogadott gyermek vagyok!

A kis joujour, melyet óráman láthatsz, karpereczéről levéve, ő adta nekem. Képzeld, hogy szívemet, a mely anyára szerettem őt, mennyire lecsúszta. Hosszú kinos éjszakákon töprengtem, de feledni nem tudtam sohase. Gyötört a fájdalom, szenvedésem határtalan volt, könyeim fájóbbak, mint a melyek Tantalus szemeiből hullottak alá, mert azokat a szemeket, a melybe Moloch minden ereje összpontosult, szívem nem volt

képes felejteni. Anyádtól szégyeltem megkérdeni, hogy kik az édes szülői. Hosszas tépelődés után elhatároztam magam, hogy felkeresem Irma fogadott apját, az öreg Erdeit s fölvilágosítást kérek Irma kilété felől. Gondoltam, hogy ha rokonaim megtudják — a mit biztosra vettem — hogy Irma nem az Erdei leány aés én őt elveszem, egyik rokonom se fog elismerni rokonának, de inkább lemondtam volna összes rokonaimról, mit anyád kezéről.

Elhatározásomat tett követte. Elmentem egy szép májusi délután Erdeiékhez, a mely napnak emlékéül e kis emlékebe be van vésvé ennek a napnak a dátuma. Az öreg bácsi kertjök végén egy padon ülve szemlélgette a rügöző fákat. Elmondtam neki, hogy én miért jöttem hozzá. Ő csodálkozott, hogy én mindent tudok, tudom, hogy Irma nem az ő gyermeke.

— Hát honnan tudja ezt maga, édes Sándor? — kérde tőlem.

— Irma mondta.

— Én eddig elé senkinek se mondtam, de ha már maga tudja, akkor elmondok magának mindent elejétől — végig, úgy a hogy volt.

— Irma valóban nem az én gyermekem.

Egyszer a mint egy bucsu alkalmával sétáltam egy valóban nemes, lélekemelő tettnek voltam a tanuja. Egy kis gyermek, alig öt éves, szegényesen, de tisztán öltözködve egy sátor előtt nézgette a szentképeket. Egyszer csak figyelmesen körül nézett, hogy nem látja-e őt valaki, fölgaskodott s megcsókolta Szűz Mária képét. Ez engem annyira meghatott, hogy ezen a kis lányon a szívem is megesett. Föltettem magamba, utánna járok, hogy kik lehetnek e

gyermeknek a szülői. Apja szegény munkás ember volt, ki fáradságos munkával szerette meg a mindennapi kenyerét. Szegény, nagyon szegény volt s három nevetlen gyermek nélkülözte a mindennapi kenyeret. Ez a kis lány, a kit úgy megszerettem, a közbelső volt. Otthon elmondtam a feleségemnek a láttakat. Az ő szíve is megesett ezen a szegény, ártatlan gyermekben. Elhatároztuk — mivel nem volt gyermekünk — hogy örökre fogadjuk s így lett Irma az én fogadott gyermekem.

— És akkor papa reméltem még mindig szeretted mamát? — kérde Jolán.

— Ezentul nemcsak hogy szerettem, hanem imádtam őt!

— És mi lett?

— Megkértem Erdei bácsitól az anyád kezét. Boldogan éltünk, mert egymást igazán szerettük. Kívülem senki sem tudta meg, hogy anyád nem az Erdei bácsi leánya. Ezentul csak én, anyád és ő tudta ez. Anyád az és öreg Erdei meghalt s a halál hideg csókjával elnémította bennök is ezt a tudatot. Aztán csak én tudtam s most tudod Te is. Elmondtam, mert úgy illik, hogy tudjad, kinek vagy a gyermeke!

Jolán csendben hallgatta végig mindent. Mikor atyja bevégezte a kis joujour történetét egy fájó, igaz érzésű könnyet törölt ki szeméből.

— Apám add nekem ezt a kis emléket, hogy a hányzor látom, jussan eszembe édes, jó anyám!

— Mig élek addig nem adom senkinek, de meghagyom, hogy halálom után őrizd meg ezt a kis emléket, mig szivedben fog élni a szülői iránti való szeretet.

Riszi.

és pénzét vesztegetni a visszaküldéssel, azt most perrel fenyegetik, a mire mindenesetre kíváncsiak lehetünk

Ezt nevezhetjük a jótékonyág erőszakolásának, a mi sokkal megengedhetőbb támadás és sokkal magasabb veszélyt rejt magában a jótékonyág ügyére ma, midőn minden ember úgy is csak nem erején fölül vesz részt a társadalom munkásságában, sem hogy szabad volna tétlenül nézni az ily visszaélések elharpózását. Ezt pedig csak az országos gyűlések és jótékonycélú sorjátiékoknak a jelenleginél szigorubb megrendszabályosával lehetne elérni és azezefölül a jótékonyág terén működő vezérembereknek és az egyes gyűlések, sorjátiék rendezőségek intézőinek kellene mindég szigoruan szemelött tartania azt, hogy a tulbuzgóság az ügynek legtöbbször nem hasznára, hanem ártalmára van.

Dr. Künnle Tivadar.

— Beszámoló. Dr Györfy Gyula a csik-szentmártoni választókerület országos képviselője folyó évi február hó 18-án (szombaton) d. u. 2 órakor a csik-szentmártoni piactéren tartja meg képviselői beszámolóját.

— A politikai helyzet. A béke alkudozások a pártok között már az ötödik hétre léptek a még ma sem biztos a kedvező eredményre tekintettel arra, hogy a kormány az indemítai megáztatását még a maga részére követeli, az ellenzéki kiküldöttek azonban az indemítást csak az új kormányának hajlandók megadni, egyáltalában nem is lehet tudni, hogy ily tárgyalások eredményesek lesznek-e s meghozzák-e a mindenki által annyira ohajtott békét. Az ellenzéki pártok részéről kiküldött delegátusok a múlt hét folyamán javaslata hozták, hogy bizonyos kényesebb kérdések, nevezetesen a ház szabály revizio, a kuriai bíráskodás és választási eljárás reformja dolgában felmerült ellentétes nézetek összegyűjtésére egy négy tagú bizottság küldését ki. Ehhez a javaslatához a kormány is hozzájárult egy a négyes bizottság, melynek tagjai br. Fejérvári, gr. Tisza István továbbá Györfy Elek és Horánszky Nándor, folyó hó 11-én összejött a délutáni 4 órától egész három napig 9 óráig tanácskozott s hivatalos értesítések szerint a kuriai bíráskodásról szóló javaslatot egészen le is tárgyalta. A más két javaslat tárgyalását következő napokon intézi. Ország szerző ohajjták, hogy ezen bizottság tárgyalásai eredményesen végződjenek, s a pártok közötti fenülő ellentéteket kiegyenlíték, mert a mindkét részről tanúsított merev magatartás mellett alig ha lesz béke, pedig az ország érdekei hathatósan és sürösen követelik a béke rend helyre állítását. Vajha az alkudozó felek félre téve a tisztán személyes indító okokat, alárendelnek magukat az általános kívánalomnak és a nagy országos érdekeknek.

— A megyei közigazgatási bizottság rendez havi ülését február hó 13-án tartotta meg, melyen a tagok elegendő számban jelentek meg a részt vett az ülést Györfy Gyula képviselő is. Midőn a gyűlést a főispán megnyitotta dr. Fejér Antal indítványára a gyűlés tagjai egyhangus fejezték ki főispán urunk névnepja alkalmából szives üdvözlőket, mit főispán ur köszönettel fogadott. A gyűlésnek egyébként különös fontossággal bíró tárgya nly volt. A miniszteri rendeletnek között, melyek tudomásul vétettek nevezetesebb volt: a belügyminiszternek az állami anyakönyvvezetők felegyeni ügyeinek mikénti elintézését szabályozó rendelet, valamint a földművelési miniszternek az erőltetváltatok és járási erőfogadnokságok szervezésére vonatkozó leirata. A törvényhatósági bizottság megkeresésére a megyei középiskolák választmányba a bizottság a maga keléből Pap Domokos főmérnököt, Kiss Sándor építész és Gözay Árpád gyógyszerészt kiküldötte. Csató József azt-imrei anyakönyvvezető 60 ft tisztelet díjának 30 frtra való felemelése a belügyminiszternél javaslata hozatott. A törvényhatósági utakra az évben szükséges fedanyagról készített költségvetés, mely a szükségletet 26685 frtban tüntette elő, elfogadtatott. A rometsi községi elemi iskolának állami iskolává lett nyitvatása folytan az új iskolai épületek tervének elkészítésére az építészeti hivatal utasított. Több községi tanító korpótlékának, valamint fizetéseiket az állampénztárból való kiegyesítésre írást ett tanfelügyelői előterjesztések, valamint más tadó- és közmunka ügyek képezték még a gyűlés tárgyait, melyeknek elintézése délután 1 óraokor ért véget.

— Az országos hitelszövetkezet működésének megkezdése. Az 1898. évi XXIII. t. cz. alapján alakult országos központi hitelszövetkezet működését Budapesten, (IV. ker. Koplony-utca 9. sz. a.) saját helyiségében megkezdte. Az állam támogatása mellett létesült és annak állandó ellenőrzése alatt álló szövet-

keteknek az lévén a czélja, hogy a szövetkezesi ügynek, különösen pedig az idézett törvény alapján létesült, vagy átalakult és az országos központi hitelszövetkezet kötelekebe lépő szövetkezetek ügyeit előmozdítsa, és az utóbbi szövetkezetek jogos létegenyeit kiélejtse, azokat gazdasági vagy ipari beruházásokban, beszerzéseikben és vállalkozásaikban segítse, az országos központi hitelszövetkezet ennek megfelelőleg működését fokozatosan a szövetkezesi ügy minden ágára és pedig vagy a szorosra vett gazdasági és ipari hitelszövetkezetekre, mint az azokkal párhuzamosan, vagy külön uyersanyag beszerzése, gabona és más termények értékesítésére, s végül a fogyasztási cikkek közös beszerzésére, s. b. létesítendő szövetkezetekre is kiterjesztendi. Az országos hitelszövetkezet azonban csak oly szövetkezeteket vehetvén fel rendes tagoknak, a melyek már a megalakulástól kezdve az országos központi hitelszövetkezet által az 1898. évi XXIII. t. cz. értelmében gyakorlandó felügyeletnek és ellenőrzésnek alávetik magukat, szövetkezetek és magánosok. A kik ezen ügyben eljárni kívánnak, esetleg hiába való munka és fáradság kimélesése czéljából helyesen fognak cselekedni, ha az alkalmazás és felvétel feltételei iránt, első sorban mindig az országos központi hitelszövetkezethez fordulnak. Az országos központi hitelszövetkezet Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesítő címűen külön hivatalos lapot is fog kiadni.

Tanító egyesületeink némely hiányairól.

Az Augustin kép. tanár ur hason czim alatt közölt cikkét, mint bajnagságát üdvözölöm, a melyből, — remélem, — felvirradás is lehet. Magam is régóta várok egy ilyen vezényszóra, mert a tanító-egyesületek ügye nekem is feltéve őrzött és ápolat gyermekek.

De sajnós, Augustin ur, a ki a mi egyesületi működésünknél csak rövid idő óta tanuja, a hiányoknak csak nagyon kis százalékát fejezte fel és tette közzemlére. Adná is Isten, hogy a többi anyésznék el, mielőtt azokat megismerni módjában állana.

Mert mi a tanító-egyesület ma Csikban? Egy mostoha gyermek, a melynek nincs gyámodja; egy jelentéktelen semmi, a melylyel ügyet sem vet senki, (értem a kívül állókat). Munkában tartja a törvény betűje; tagjait hozza részint a kollegiális érzés, részint a bírág cikelye, de — respektus a kivételnek, — a tárgy ingere nem igen. Iskolaszékeink, községi előjáróink, tisztviselőink, közeleti notabilitásaink írtoznak abban részt venni. Elmegy minden községben csupán egy pár kiváló egyéniség, a kiről azt szokás mondani, hogy az órán túl is lát.

Es menjük tovább! Bökentünk ki áper-tén azt is, hogy ezen egyleti gyűlésektől még azok is írtoznak, kiket a hivatalok, állások és missziójuk, s tegyük hozzá: kötelezőségük lényegileg a tanító-egyesülethez kellene hogy fűzenek. Mert nincs többre szükségem a tiz új-jammal, hogy azokon elszámáljam azon derék papok neveit, a kik hazamos itt létők alatt, a tanító-egyesületi gyűléseken igazí egyszerű-tellet részt szoktak venni. S ha részt vettek, az is megtörtént, hogy némelyek a módszertani birálat idejére a gyűlést tüntetőleg ott hagyták. *)

Pedig hát a felekezeti iskolák igazgatói ök volnának voltaképen, a kiknek a didaktika mesterlogásainak ismeretére legnagyobb szükségük van, hogy az általuk igazgatott iskolák szerveibe életet öntsének, s az ősi pénész-szapot, (ha van,) onnan kiszellőztessék.

A mi gtebát a tanítóok egyesületi működésében a „felsőbök”, („gyházi ügy, mint világi urak) fel nem ismerik a nemzet boldogulásának egyik erőforrását — és azt odaadással nem támogatják, addig a káros mizeriák mindvégig fenn fognak maradni vagy egyik, vagy másik alakban. Meglehet, hogy ezt a periodust némelyek nehezen értik meg, de legnagyobb sajnálatomra, ezáltal bővebben meg nem magyarázhatom.

A bajok orvoslásának legelső és legfőbb feltétele, — elismerem, — tőlük függ, a meny-nyiben a hasznosnak a kellemessel való egyesítésére, s a tagok működésében a finom rutin elegáncsiája nagyban hozzá járul a kelő hatás kellemességére. De nem kevésbé attól, hogy az egyesületi tevékenységben, annak egészséges irányításában ügyszerettel legyen részt a pap-ság, tanfelügyelőség és közigazgatás egyaránt. Nevezhetük meg szolgabirokat, a kik a tanító-egyesületnek rendes, avagy partoló tagjaink irakoztak, a gyűlésen mindig részt vettek, talpraesett vitáikkal a gyűlés lefolyását élénkebbé, élvezetesebbé tették s sok esetben nagyjelentőségű határozatokat provokáltak a nevelés-oktatás javára.

*) Nehogy félre értessem, ismétlem, hogy csupán Csikról és nem Csalmegyéről van szó.

Rátérvén az Augustin ur javaslataira, szerény nézeteim a következők volnának:

1. Becses cikke 2-ik szakaszából azt veszem ki, hogy a közgyűlésen gyakorlati tanítások tartását nem helyesli. En ebben, a dolog meritumát tekintve, nem osztozhatom. Hisz az egyesület működésének legfőbb czélja éppen oda irányul, hogy a tanítás ügyét fejlessze, a melhó-dikát tökéletesitse, a rendtartást helyes mederbe terelje, az előhaladást számba vegye, a hiányokat felfejtse és elenyésztesse; szóval, hogy a tanító tökéletesedjék elsősorban azon a katedrán, a melyre őt a Gondviselés felállította. Csak aztán következhetnek azok a kérdések, a melyek nem a tanítással függenek össze. Hanem hogy a közzemlére szánt tanítás úgy nincs jól, a mint nálunk szokásban van, az tény. Szerintem a tanító-egyesület nem abból a czéلبől kell hogy meghallgassa a tanítást, hogy az vajjon úgy esik-e meg, a mint azt a tanórend abban az órában előírja, — hanem azért, hogy tökéletes eljárást lásson; a módszer legmarkánosabb ugásait egymástól eltanjaja; a fegyelem, tisz-taság és rendtartásból okuljon, esetleg a hibá-kat orvosojja. E végből nekünk, függetlenül a tanórendtől, *mintá tanításra van szükségünk*, — Hogy aztán a birálatot egyszer a jó barátság, máskor meg éppen az ellenséges indulatok motivumai vezetik, az néha-néha szintén meg-eshetik. De hiszen arra való az előnk, a két-féle tanfelügyelő, meg a papság, hogy az ilyen visszaéléseknek az útját egyszerismindenkorra elzárják. Mert ha nem csalódom, éppen itt rej-lík az okozata annak is, hogy a csiki tanító-egyesület-k a tanítás birálatát a laikusokra zártkörülvé kellett hogy tegyék.

Türelem, szeretet, gyöngédség, de legfő-képen lélektani érvék kell, hogy dominálják a birálatot, s ekkor nem lesz okunk arra, hogy a közönség elől elbujunk a birálattal.

2. A mi a felolvasást illeti, az nálunk két-féle: kényszerített és önkéntes. Az első mint olyan, a mely erősen hasonlít a kényszerretató-hoz, többnyire elvont és mint muszájügy, igen sokat ront a felolvasás nimbuszán és ingerén. Véget kell a kényszer-felolvasásnak vetni s akkor az inspirált felolvasó munkája nagyobb figyelem tárgya fog lenni. De itt is megkíván-tatik az elnökség tapintatossága, a melynek kö-telessége úgy intézkedni, hogy a hallgatóság figyelmelet más nélkülözhető ügyekkel, vagy meg nem szakított hosszú ültetéssel el ne csigázza, s gondja legyen arra, hogy a jelenlévők testileg, lelkiileg, normális állapotban legyenek, midőn a sor az előadásra, (felolvasásra) kerül. Mert va-lamiképen a figyelem nincs a czéلبől fábrikálva, s bizonyos idő alatt kimerül, azonképen a gyom-or is olyan ur, a ki üres állapotában a lel-ket le szokta nyűgözni. Tehát akár egyik, akár a másik állapotban jusszon a hallgatóság, az előadásnak élvezete és szemlélet képző hatása tőlünk van téve. Mind a mellett is azon eljárás, hogy az előadásból csak egy tőredéket hallgatunk meg, míg a többi részét beszűntetjük, nagy meg-gondolatlanságnak, s az előadóra nézve sértő-nek találok. Igaza van tehát cikkirő urnak, hogy vagy a tárgysorozatot kell megrövidíteni, vagy úgy intézkedni, hogy a hallgatóság el ne csigáztassék. Az előadás pedig vagy meghall-gattassék, vagy egészen elnapoltassék.

2. Nem tudom, hogy nem akadna-e olyan tanító, a ki az országos szövetség proproiczioját kárhóztatná, de azt tudom, hogy mi Csikban még nem vagyunk annyira megérve. Hogy leg-alább a vármegyei szövetséget életbe léptessük. Csívmegye 130—140 tanítója h á r o m külön egyesületben élhetetlenkedik és széthúz. S nem lehet felfedezni egy összekötő kapcsolatot, a mely évente egyszer az összes tanítósgógot egyvüve terelje. Miért? Egyszerűen csak azon hasonlat okából, mert az egyik malaczon fehér szór van, a másikon meg fekete. A csiki róm. k. tanító-egyesület péld. nem szövetkezik az „róm. k.” betűk nélkül, mert hát ha r. k. nincs, akkor semmi ödvőset sem lehet keresztüll vinni. Ez a mi egyesületi működésünknél a másik mizeriája. Hogy lehessen ebből országos szövetség?

Pedig az Augustin eszméje valóban prak-tikus és remek, melynek megvalósítása kiszá-míthatatlan előnyt és hasznot biztosítana az ország nevelésügyének. Es ambátor csak a measz-jövő zenéje cseng a fülemben. Mégis elmondom, hogy annak életre hozását én mily módon képezem. Valaki ha fel kíván vetni egy vitatételt, azt legelőször a helyi lapban közzé teszi, — aztán az egyesület következé gyűlésén előadja, indokolja és szavazásra bocsátassa. Ha az egye-sület elfogadta, akkor beküldik egyik országos

tanügyi laphoz, a mely köteles azt, mint olyan tanügyi tételt közzé tenni, a melyet az ország minden tanító egyesülete tartozik tárgyalni, s az eredményt az állandó országos bizottsághoz beküldeni. Ez a beküldött szavazatokat számba-venné, rendezné s az országos többséget nyert rétéleket vagy a tanítóok országgyűléséhez, vagy pedig egyenesen a miniszter urhoz adná be. Bármelyik módon nyerte el az országos többséget valamelyik tétel, az minden tanítóra, illetve iskolára nézve tételtnek kötelezővé.

Az én nézeteim tehát némi módosítással szórol-szóra ugyanaz, a melyet Augustin kontemplált. Így módosítva pedig azért tartom helye-sőbbnek, mert a tanító-egyesületnek nincsen sem nyomdája, sem anyagi tehetősége arra, hogy külön lenyomatban küldjön szét egy-egy hatá-rozatot az ország minden tanító-egyesületének. Természetes, hogy a kivitele csakis a többség hozzájárulásával történhetnék meg.

Vegye az ügyet k. kartárs ur a kezébe, s meg vagyok gyöződve, hogy ha az egyesület gyűlésében szóvá teszi, minden hivatásos érzü-lető tanító készséggel hozzá fog járulni, ugy ezeknek létesítéséhez, mint a hibák orvoslásához.

Buzás János.

Szeredai élet.

Kassinói vacsora. Ipar-bál. Korcsolya-estély etb.

Künnel csillaga letűnőben van. Még egy-két nap, s megkezdődik a komor, ünneppélyes bójt. De a leszámolást még mindig nem ejthetjük meg. Erdekés is! Ma azt írom, hogy hátra van a korcsolya-estély a jegkonezerttel, s mikor a lap megjelenik, már le is zajlott. Mit tegyek? Meg tudnám bíz én azt előre írni. Kolonics Dénes művésztesen zongorázott, Balló Gáborné s Lóyczal Ivánka gyönyörűen énekeltek. Nagy Gyula remekül gordonkázott, s a Balányi testvérek ceteradúója valami új, s meglepő volt. S utánna a tánczenéslet? Bizonyosan kiválósgos ki-virradtig, pattogó jökevvel tartott.

Csak hogy udvariatalanság volna előlegezni azt, mit utólag is meg lehet a teljes bizonyosság, s meg-győződés alakjában adni. Farsang utolsó mulatsága! Sikertelhetac-e rosszul? Lehette-e rossz kedv? Ha csak a közeli Advent előre vetett árnyéka nem csal solajást néha-néha az arczokra.

Mert hát mulatni jó. A ki pajzán kedvvel ug-rál a bálterembe, az arra az időre — még ha volna is — elfelejtjen bújat-buját, s él Karnevalnak, Terpsichorének, meg úgy lehet — tisztelet a kivételnek — Amornak is.

A mi feladatunk az elmúlásról zengen. A mi lesz, azt csak megemlítjük, hogy jövőben remé-lhető, a mi elmult, azt elírjuk. S elmult minden. Az élet, a farsang, a kassinói vacsora.

Bizony nagy okunk van sajnálkozni a Kassinói-vacsorák halandósága felett is. Megkezdődtek a farsang e'ején, mireuajuk folytonosan emeltek ki. A legutolsó a mult szombati, valóságos kis bál volt. Hét órától tízig úgy néztek ki, mint egy fényes ban-kett. Az U alakra terített asztalnak tarkítva ütök férfiak, nők, s az élénk társalgás a poharak ösze-kocintásának zaju miatt ugyancsak hangosan kellett beszélni, ha az ember azt akarta, hogy bár a szon-szedja is meghallja.

Tíz órakor a nagy tereműből eltűntek az aszta-lok, s ekkor már táncestélyi képe volt az egésznek. Az idősebb urak — kik rendszeren szomszárbaik is — behúzódttak a belső szobákba a kerek asztaok mellé, a manák gardéami szereplőkűhöz híven, a fal mellé állított székeknek telepedtek le, a fiatalok, vagy mit is mondok, lütaok, s fiatal lelkű, kevésbé fiatalok tánczra perdültek. Csárdás, keringő, polka, négyes váltogatják egymást, s haragos tekinteteket löveitek ugy két óra tájban az első család, kik egy és más okokra hívatkozva, ez igazán szép társaságot meg-bontani kezdték.

Hanem azért még három óraokor is hangzott ki a Kassinóból vig muzsika hangja.

Összesen huszonnégy hölgy volt jelen, köztük öt leány. Ezért mondhajuk el aztán, ha akarom táncze-tély, ha akarom vacsora. Csak az a kérdés: utolsó volt-e? A bójt, bizony a bójt! De hát az Urstén nem fog az ő hűséges imálója haragudni, ha két hét után egyszer a bójtben is összejönnek, s egy kicsit mulatnak. Jó volna e tárgyban a kassinói vezetőségének az illeté-kes körökkel kissé érintkezésbe lépni.

A kassinói cölök, gazdája oly előzőkeny szí-veléssel forgolóttak, hogy mindenkinek ajkára to-lult a kérdés:

— Jó volna megismételni még egy nohánszor!

Szólkás szerint adjuk a hölgyek névsorát is:

Balló Gáborné, Becze Antalné, dr. Csiky Józsefné s Romfeld Juliska, Elthes Jakabné, dr. Fejér Antalné, Fejér Sándorné, dr. Filep Sándorné, Gál Józsefné, Gál Irma, Hajós Károlyné, Kovács Antalné, Kovács Ilonka, Kovács Lajosné, Lóyczal Ivánka, Mihály Ferencczéné, Molnár Józsefné, Molnár Iluska, Nagy Imréné, Nagy Sándorné, Pap Domokosné, Pá-ris Frigyesné, Szabó Gézáné, dr. Weress Sándorné.

Még az iparbálról is kell referálnunk. Az ipa-ros osztálynak ezen rendez farsangi, s talán egyetlen mulatsága minden évben a lehető legjobbban sikerül. Szombat este is már nyolcz óraokor nagyszámú pub-likum gyűlt össze a Csillag nagy termében. Nem sokkal aztán megkezdődött a táncz, s ugy tudom, reggel öt óraokor is alig akart vége szakadni. Ha nem látna az ember, el sem hinné, mily nagy közönség tud ez osztályból összejönni; asszonyok, leányok, ifjak, ugy, hogy a teremnek mozogni is alig lehet-tett. De hát ez nem akadályozta a jó kedvű foly-tonos emelkedését, a minek különben a cigányok itták meg a levét; órászámra kellvően huzni egy-egy csárdást.

A bál az iparos-egylet házalapja javára ren-deztetett, s annak bizonyára nagyon sokat is jöve-delmezett, ugy hogy ebből, s másból lassanként re-mélhetőleg dílóre jut a dolog, s az építkezést miha-marább megkezdhetik.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Adakozás a madéfalvi emlékalap javára. A nevezett célra adakoztak: Bakti Gáspár 6 frt, Csédy István 50 kr, dr. Csiki József 2 frt 10 kr, dr. Fejér Antal 2 frt 10 kr, dr. Kánya János 2 frt Csik-Szeredából. Szathmár-Németi pénztári hivatal 10 lrt. Összesen 22 lrt 70 kr. Az eddigi gyűjtés 3776 frt 38 kr.

Főösszeg: 3799 frt 68 kr. Azaz: Háromszerszázankilencvenkilencz forint nyolcos kr.

Fogadják a nemeszövű adakozók a szent ügy nevében legfelsőbb köszönetünket.

— **Esküvő.** Fényes menyegző volt a hó 7-én Csik-Szapvizen. E napon vezette oltárhoz Zakariás István birtokos és vármegyei virilis fia: Antal, néhai Konos József nyugalmazott es, és kir. szászos és birtokosok leányát Elis asszonyt. Az esketést a vőlegény nagybátyja: Fót, Fejér Manó sopsi-szentgyörgyi eszterei plebános végezte; ki az ő szöles körben ismert szónoki erejével egy, élethelyzetéből merített gyönyörű beszédet intézett az újjárhoz. A násznagybíró az oltárhoz vezette Fejér Sándor főszolgabíró urat és neje, a menyasszony részéről pedig dr. Zakariás István körörvis ur és neje teljesítették. Esküvő után a körülbelül 100 tagot számláló ház közösség a Deák György vendéglőjének — ez alkalomra fényesen díszített — nagytornában estebédre gyűlt össze, hol számos felkészítőben úritettek poharat az új pár boldogságára.

— **Házasság.** László István gyergyó-ditriói kántor febr. 6-án vezette oltárhoz Gyergyó-Ditrióban Fülöp István községi jegyző kedves leányát, Adélt.

— **Eljegyzés.** Csécsey Gyula csik-szentmiklósi körjegyző jegyet váltott Domokos Ilonával néh. Domokos István birtokos leányával.

— **Esküvő.** Baricz Imre csik-karcfalvi lakos a hó 5-én tartotta esküvőjét odavaló Kárdá Bertával.

— **Halálozások.** Csik-Szapvizen a hó 9-én hunyt el ifj. Dávidkát Antal kereskedő és birtokos. Temetése 11 óra délután 3 órakor volt, melyen a végtisztességet sokan Szeredából is megadták az itt is nagy számú rokonsággal és ismeretséggel bírót elhunytak. — Gyergyó-Ditrióban a hó 7-én reggel hunyt el Kopacz István birtokos és kereskedő. Temetése 9-én délelőtt 10 órakor volt.

— **A m. kir. központi statisztikai hivatal kiadványainak sorozatát kaptak az elmúlt héten,** melyek igen érdekes műveket tartalmaznak természetesen statisztikai szempontból. Ilyenek: a magyar statisztikai Évkönyv 1898. évi folyamata a magyar statisztikai közlemények folytatásos három kötetű statisztikai havi közlemények 1899. évi folyamata, továbbá Magyarország tiszti cím és névtárának XVIII. évfolyama, végül a magyar korona országainak helységnévtára. Együttes előfizetési ár az összes kötetekre 13 frt. Az előfizetéseket iránt legkedőbb 1899. február hó végéig kell intézkedni, minthogy a januári adatokat tartalmazó füzet már márczius elején megjelenik. Ezen füzetek könyvtáraink után is megszereshetők, csakhogy természetesen jóval magasabb áron, mely az előfizetési díj két-háromszorosában fog megállapíthatni.

— **Betöréses lopás.** A Száva Lukács házában levő Regaleraktár folyó hó 13-án éjjel 3—4 óra közt ismeretlen tettesek feltörték a sonnan 21 üveg likört a körülbelül 5—6 frt készpénzt elvittek. A csendőrség nyomozza a tetteseket, de még eddig nem tudta őket elcsipni.

— **A csik-szeredai honvédségi lak-tanya és legénységi bódé pecezőgőrének takarítási vállalatára f. évi február 19-én a zászlóalj kezelő tiszti irodájában délelőtt 9 órakor árlejtés fog tartatni. A zászlóaljparancsnokság a vállalkozói óhajtok tájékoztatása végett közli hogy a megköthető szerződésben kitüntetett bérösszeg havi utólagos részletekben fog kifejtettni a vállalkozó kereseti összegének 10%-át óvadékkal letenni tartozik, ez utóbbit azonban havi részletekben is eszközölheti.**

— **Évi kögyűlés.** A gyergyói első takarékpénztár, mely mint a címében is meg van öröklve, az első pénzügyi gyűlését február hó 5-én Gy. Szentmiklóson tartott kögyűlése is, melyen a tisztviselők a nagy számban megjelent részvényesek elé a legjobb üzleti évről tettek jelentést. A tisztviselők során a bizálsi újból a volt tisztviselőket tüntette ki bizálmával, megválasztván mindegyiket újra egyhangulag.

— **A kis-ozelli takarékpénztár körülbelül egy milliónyi fedezetlen hiány miatt csödbe került.** Rozenberg Lajos vezérigazgatót a vizsgálóbíró letartóztatja, mivel kitűnt, hogy 30 év óta sem főkönyvet, sem pénztári naplót nem vezetett. A részvényesek körében erős akció indult meg úgy saját, mint a betevők érdekeinek megvédésére.

— **Névváltostatás.** A m. kir. belügy-miniszter Kolács Lajos, csikrákosi csendőrvezetőnek „Kassai”-ra kéri változtatását engedélyezte.

— **Alapszabály megörökítés.** A Szent-Simon és Judás apostolokról nevezett gyergyó-alfalvi temetkezési társulat módosított alapszabályait a belügyminiszter megörökítette.

— **A természet osodája.** Érdekes természeti eseményről értesítenek bennünket Csoma-falvától, Köllő Tamás egy juha — mely tudvalevőleg rendszeres körülmények között egy legfelsőbb két bárányt szokott szaporítani egyszerre — úgy dr. szép fehér bárányt hozott napvilágra és pedig két koszt a két nőstényt. Köllő Tamás bizonyára nem bánta, ha az a csoda az ő juhával minden nap megesnék.

— **Adakozás.** Madár Imre ny. megyei főjegyző Csik Somlyótról 5 frtot küldött a végrehajtó bizottság elnökéhez a madéfalvi alapra, mit ezennel nyugtáztunk.

— **Ipári hitelszövetkezet Gyergyóban.** A gyergyó-szentmiklósi ipartestület legutóbbi közgyűlésén határozattal kimondta az ipari hitelszövetkezet létesítését s megállapította abban is, hogy működését mielőbb megfogja kezdeni. Isten megjelje a derék ipartestület törkövésében, melylyel nem csekély meglepetésre a téren első üttörő lesz az összes székelyföldi városok között.

— **Balánbánya község megszűnése.** A belügyminiszter a vármegye törvényhatósági bizottságnak mult év május hó 23-án hozott azon határozatát, melylyel Balánbánya község önállóságának megszüntetése, s Csik-Szentdomokos községhez leendő csatolása kimondatott, — helybeuhagyta. Ezzel együtt elvetette Szenttamás község felebezését, melyet a törvényhatósági közgyűlésnek a körjegyzői csoportok újra szervezése ügyében hozott határozata ellen írték, s helyben hagyta Szenttamás, Jenőfalva, Karcfalva községnek egy körjegyzői csoportba való egyesítését, miáltal az eddigi szenttamási körjegyzőség, mely ezen és Balánbánya községből állott fenn — megszűnt.

— **Nyomorúság Gyergyóban.** A hó nélküli tél sok bajt csinált a gyergyóiaknak. A tutajjafák szállítása az egész télen szünetelt, a miatt, hogy hó nem volt. Rendesen százon szokták a nagy fatörköket a távoli erdőkből leszállítani s az ideig aligha rá nem lesznek szorulva székkel neki fogni a munkánkn, a mi nagy kárt tesz a szegény marháknak. Így sem tudják pótolni már az eddigi mulasztást. S ha tovább tart a hó nélküli tél, vízköz sem lesz a tutajok megindításához. Boppant baj ez a szegény gyergyóiakra nézve, mert nekik gabonájuk nem igen lévén, télen át az erdőléssel szerzik meg kenyereket a részét a keresik ki adójukat. A tavasz előre láthatólag nyomorúsággal köszönt be s nem lehetetlen, hogy az ideig több lesz a ki-vándorló Gyergyóból, mint a tavaly volt.

— **Véres bosszú.** Minden jófajta mulatságnak veredéssel kell végzödni. Ez az elv azéles e hazában, ez Csik-Szenttamáson is. S hogy ennek érvényt szerezzenek, a mult vasárnap bálon holmi aprólékos szóváltás miatt a bálban, Tamás Albert s Ambrus István úgy összeverték Sándor Jánost a bál után, hogy az nagyon súlyos sérüléseket szenvedett. Hanem hát ha hal, legyen bál s ha veredés, legyen veredés!

— **Hajtóvadászat medvékre.** A mint értesülünk Jenőfalva község határában a medvék renkióvil garázdálkodnak s csak a mult év őszén több, mint 600—800 frt. kárt okoztak a gazda közönség marha állományában. A községi előjáróság eme kártékonny dudákat elpusztította, vagy legalább elriasztása céljából indíttatva érezté magát egy év tartama alatt rendezendő hivatalbóli hajtóvadászat megtartására a hatósági engedélyt kikérni.

— **Emberölés zsebkéssel.** Mózés Tamás, Jéré Dimény, Ágoston János, Bartos István, és Barabás József vígan mulatoztak a hó 4-én Géber István Csik-Jenőfalván levő kocsmájában. Az alkohol fel is tüzelt mértéken felül vértüket, mert midőn úgy tízenegy óra tájban hazafelé indultak, az utczán veszekedni kezdtek. A dolog úgy történt, hogy Mózés Tamás és Bartos István közt valami csekélység miatt szóváltás támadt, mire Mózés Tamás zsebkését elővéve Bartosnak jobbkarját a könyök hajlásánál átszurta. Barabás József a további vérontást megakadályozandó közbe lépett s kizabadiotta Bartost Mózés Tamás kezéből, ki azonban ezért bosszút forralt. Behívta magához a legényeket, s ott Barabást felelősségre vonta, miért avatkozott az ő dolgába? S mert kielégítő feleletet nem kapott, Barabásra vette magát, s még mielőtt a többiek megakadályozhatták volna, kezében levő zsebkésével úgy szíven szurta, hogy rögtön meghalt. A csendőrkék előtt lagadta, hogy ő meg akarta volna Barabást szurni, s azt állítá, hogy az csak véletleneségből történhetett. Most a szeredai sárgaházban elmékedik, tettének borzasztó volta felett.

— **A büntetés előli a halálba ment csikszentgyörgyi Sándor Lajos 33 éves férfi, kit lopás vétsége miatt a csendőrség nyomozott.** A folyó hó 7-én két csendőrvé jelent meg nevezettnek házánál, hogy a neki tulajdonított lopásért feleletre vonja, de az ajtó szára találták. Az ablakra kerülvén észrevették, hogy az oldalházban a falmellett áll egy kisse magasolva Sándor Lajos, s miután többszöri felszólításra és ajtó nem nyitott, azt a csendőrkék feltörték, s akkor látták meg, hogy a szölgatás hasonlatlan volt, mert az illető egy a nyakára kötött vékony színen függött s már megie volt merevülve.

— **Dánfalvi csendőrvélet.** Csik-Dánfalván január 21-én éjjel 11 órakor valóságos kis háborút rögtönöztek Ambrus Péter s neje Szőcs Anna, továbbá Ambrus János, kik — nem tudni

mi okból — dobálni kezdték kövekkel Todor Simonét, sőt midőn rokona, Bálint József ségít-ségére ment, át is rohantak s kézzel, karóval ütni kezdték. Az ujjában odaérkező segítő társakra pedig Ambrus Péter egy forgó pisztolyból négy lövést tett, melyek közül azonban szerencsére egy sem talált. A megtámadottak a lövésre visszahátráltak, mely alkalmat megragadták a támadók, Bálint Józsefet udvarukra behúzták s ott ütni, verni kezdték úgy, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálat az eset körülményei kiderítése végett tettesek ellen megindult.

— **Hatalmaskodó erdőőr.** Kopacz Ignác fitódó lakos, mult hó 12-én szabályszerű bárczautalványába „Vurcseser” nevű községi erdőből gyalogszánon fát hozott. Midőn Fitódon az utczán lakása felé tartott, Gere Ferenc erdőszolga megállította a bárcza előmutatását követelte. Kopacz engedett is a felhívásnak, de az erdőszolga ennek dacára követelte, hogy mert állítólag a bárcza nem volt jól kiállítva a fát s községi előjáróságához szállítsa s mivel azt Kopacz tenni nem akarta, Wernl féle fegyverre szorulóval szurkáluit kezdte a bal karján két, jobb lábán három szurást ejtett. Kopacz természetesen feljelentette az esetet s a hatalmaskodó erdőőr valószínűleg el is fogja venni büntetését.

— **A halás Bismarck.** Herbert gróf menyegzője alkalmából Sárkány Arnold az Esterházy féle cognégyár vezérigazgatója Bismarck hercegnék (kinek egy tanulmányul alkalmával néhány évvel ezelőtt bemutatott) legjobb cognéjánál 12 palackkal küldött Kisingenbe rövid üdvözlő levél kíséretében, kérve azok szives elfogadást. A herceg visszaemlékezett a figyelmes igazgatóra, kinek alábbi szavakban írt köszönetet Várzinból: Tiszelt Uram! A szíves sorok kíséretében Kisingenbe küldött cognacot időközben megízleltem és oly kiváló minőségűnek találtam, mely növekvő korral a tüköly színvonalon fog állani. Kérem Önt, fogadja kedves megemlékezéséért s szives soraier meleg köszönetemet. v. Bismarck, s. k. A saiancancellár tehát, aki „vérrel vassal” alapította meg Nagy németországot egy magyar iparvállalat vezetőjével szemben oly szeretremelőt hangot luszadt, melynek udvariasabb, a legcsiszoltabb francziától sem tellett volna.

KÖZGAZDASÁG ÉS IPAR.

Ingyen szederfa csemete.

A földmívelésügyi m. kir. miniszterium országos selymentenyéztési feltgyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemetét, városok, községek, néptanítók szállítását nem fizetnek, ellenben magánfelek a szállítási költség viselik. Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasút, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő. Ha a csemeték magas törzű fákka neveljük úgy egy katasztrális holdnyi faskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy meter, a sorokban a csemeték 80 centimeter távolságra álljanak. Sövény alakításánál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öljre 6 darab csemetét számítunk. Kik csemetét akarnak, ezt s t r g ő s e n jelenték be. A földmívelésügyi m. kir. miniszterium országos selymentenyéztési feltgyelősége Szegszárdon, Tolnamegye.

Szerkesztői üzenet.

B. B. A küldött cikkek közlésér legközelebbi számbunkban kezdjük. Valószínűleg két-háromszorra fog nagy terjedelműt megjelenni. Köszönjük lapunk iránt szives érdeklődését s kérjük azt jövőben is fenntartani. Korrektorunkat összeszidtuk. (Cdvözlét!)

KIADÓ LAPTALAJDONOS: GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

HIVATALOS RÉSZ.

4000. szám. Földmívelésügyi m. kir. miniszter. 1899. III/2.

Rendelet.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságoknak, a takonykór, illetőleg a bór-féreg főllepése esetén teendő hatósági intézkedések, egy a malleinezések tárgyában. (Folytatás.)

b) ellenkező esetben a vizsgálat alkalmával kétségtelenül takonykórosnak talált állatokat az I. foku hatóság, illetőleg törvényes megbízottja bealászi eljárás mellett (7. §) azonnal kiirtatja; a takonykóra gyanus — azaz azon állatokat pedig, melyeken a takonykóra gyanut kelto tünetek jelentkeznek — a mennyiben azok a jelen rendelet 6. §-ának a), b), c) pontjái értelmében azonnal ki nem irthatók — valamint a fertőző gyanujában álló állatokat is istálló, illetőleg udvar-sár alá helyezni, ezen ud-

varok (istállók) kapuit feltűnő módon „Takonykór” feliratu czéduával megjelöletni és a jelen rendelet 1. §-ában előirt egyéb óvintézkedéseket szüntén szigorúan fogantositani, egyttal a jelen rendelet 4., 6—9. §§-ai értelmében megfelelően eljárni tartozik.

As 1. §. c) pontjában említett állatok, a mennyiben betegnek, avagy betegség vagy fertőzés gyanujában állóknak nem találtnak, az istállózási kötelezettség, egy a d) és e) pontokban foglalt a korlátozás alul feloldadók.

A kórisme malleinezés utján való meg-állapítása.

3. §. Ha a hatósági állatorvos a vizsgálat alkalmával a takonykór egy állaton, illetőleg hullái sem képes minden kétséget kizáró módon megállapítani, s a községben, illetőleg határában a takonykór gyanu felmerülését megelőző 60 napon belül takonykóros állat ki nem irított, ille-őtleg el nem hullott: az esetre éről, a fertőző udvarok és a takonykóra gyanus állatok számá-nak jelzése mellett az I. foku hatóság, illetőleg hatósági állatorvos által hozzám azon-nal távirati jelentés teendő és az istálló, illetőleg udvar zár alá helyezett takonykóra gyanus összes állatok — mennyiben azok a jelen rendelet 6. §-ának a) és c) pontjai értelmében azonnal ki nem irthatók — az e czédből sürgősen megkívándó illetékes kerületi állami állatorvos, vagy törvényes helyettese által, minden külön megbízás és rendelet bevárása nélkül az I. sz. alatt mellékelt utasítas értelmében haladéktalanul malleinezendő. A tartásra kiadott katonai kincstári lovak, egy a bérbeadott állami ménnek csakis előzetesen kikérendő engedélyem alapján malleinezhetők.

A mallein kezelésnél a jelen rendelet 12—16. §§-ai szigorúan betartandók, s a mennyiben malleinrel kezelt illó állatok a malleinreakció hiánya miatt a zár alá mind feloldatnak, avagy a malleinreakció alapján a bealási eljárás mellett (7. §) kiirtatván, közülök a bealozás alkalmával egyik sem találtatott takonykórosnak vagy takonykór gyanujában állónak: az esetre az illető állatokkal egy és ugyanazon udvarban (tanyán) vagy istállóban ózított fertőző gyanujában álló állatok a zár alá azonnal feloldandók, ellenkező esetben pedig ezen fertőző gyanujában álló állatok a jelen rendelet 8. §-ában előirt eljárásnak vetendők alá.

Ha a malleinreakció alapján kiirtott állatok közül a boncolás alkalmával egyik sem talá-ított takonykórosnak, hanem csupán tanykóra gyanusnak, egy a gyanus szarvakot, (szervré-ზეket) a budapesti m. kir. állatorvosi akadémiá-hoz a jelen rendelet 7-ik §-ának harmadik bekezdése értelmében meg abban az esetben is fel kell küldeni, habár a tulajdonos felülviz-gálatot nem kíván, avagy az állami állatorvosi és a hatósági állatorvos között nézeteltérés nem forog fenn. E esetben csak az állatorvosi aka-démia által megállapított kórisméhez képest fog az eljáró hatóság az óvintézkedések további fen-tartása vagy hatályon kívül helyezése iránt vala-mint a kártalanítás tekintetében határozni.

A kór eredetének nyomozása és a fel-vételi jegyzőkönyv.

4. §. A takonykór, vagy ezen betegség gya-nujának megállapítása után az eljáró hatóság erről az illető községben levő, vagy ahhoz legközelebb eső közös hadsergebeli és honvé-d-huszár-parancsnokságot, illetve ménesintézetet vagy menteleposztályt, annak felemlítése mellett, hogy tartásra kiadott katonai kincstári lovak, avagy bérbeadott állami ménnek az illető községben van-nak-e, azonnal értesíti, egyttal az 1888. évi 40,009 számú rendelet 124. §-a értelmében ki-vánt eljárást fogantositja és az ott előirt felvé-teli jegyzőkönyvet készíti el.

Az eljárás fogantositásánál gondos kutatást kell tartani annak kinyomozása czéljából, hogy azon idő óta, a mely időpontra a betegségnek a fertőzőtt helyre történt behurcolása valószínű-séggel feltételezhető, a beteg vagy gyanus állattal közös istállóban, udvarban vagy legelőn voltak (szamarak, öszvérek) nem kerültek e forgalomba, melyek az oknál fogva a fertőzés tovább terjesztői lehetnek; és ha igen: lehetőleg kiderítendő az, hogy hová jutottak ezen állatok.

Ha est kinyomozni sikerül, egy mindezen állatok valamint azon lovak (szamarak, öszvérek), melyek azokkal közös istállóban, udvarban vagy legelőn voltak, vagy hámi más módon közvet-lenül érintkeztek, közös vályuból (csöbörből) ittak a netáni befertőzés szempontjából alaposan meg-vizsgálandók, illetőleg a mennyiben ezen állatok valamely más I. foku hatóság hatásköréhez tar-tozó területre szállítottak volna, ez iránt az ille-tékes I. foku hatóság haladéktalanul megkéro-endő.

Ha az eljárás fogantositásánál az derül ki, hogy a beteg vagy gyanus állat más község ha-tárából származik s betegsége már abban a köz-ségben való tartózkodása alkalmával fenn-állott, egy az eljáró hatóság gondoskodni tartozik az iránt is, hogy a származási helyen levő mind-azon lovak (szamarak, öszvérek) gondosan meg-vizsgáltassanak és őrizet alá vétessenek, melyek a beteg vagy gyanus állattal ott közös istállóban udvarban vagy legelőn voltak, avagy bármi más módon közvetlenül érintkeztek, illetőleg hogy ezen czédből is illetékes I. foku hatóság haladék-talanul megkeresendők.

(Folyt. köv.)

VERESS SÁNDOR dr.,

megyei tisztiorvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme

Csik-Szeredában

Nagy Ferenc dr. házában.

Rendes orvosi tanácskozási idő naponta délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogművészi rendelő idő naponta délelőtt 9—12-ig.

Egy 3—4 osztályt végzett fiú tanuló felvétetik Meskó Jakab kereskedésébe Cs.-Madéfalván.

Gyergyó-Szentesmihályon a Csiki-utóban levő

„Fehérlő”-szállodamat

italmérési engedéllyel egy, vagy több évre haszonbérbe adom.

Terjedelmes székesszinnel el van látva és egyedüli élénk szálloda azon utcában.

Értekezhetni Cziffra Mihálnál.

Sz. 575—899.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye kászon-alsóki járásában Csik Kozmás és Lázárfalva községekből alakított s 2133 lelket számláló körjegyzői körben rendszeresített körjegyzői állásra újból pályázatot hirdetek.

Javadalmazása: 1., 400 frt fizetés, 2., 50 frt lakbér, 3. 25 frt irodai, 4. 25 faültvény, 5. 10 frt küldönöz díj és 6., a magánmunkálatokért szabályrendelileg megállapított díjak szedése.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6 §-ában előírt képesítést igazoló s eddigi szolgálataikat és feltüntetett okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám folyó évi márczius hó 2-áig anynyival inkább adják be, mivel a később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

A kászon-alsóki járás főszolgabírája Cs.-Szt-mártonon, 1899. febr. hó 7-én.

Bartalis Ágost,

főszolgabíró.

1—3

Sz. 5357/98. tkvli.

Arverési hirdetésnyi kivonat.

A csikszerecai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Todor Ignác hagyatékos végrehajtónak Kovács Imre és Jakab Márton végrehajtást szenvedők elleni 60 frt tőke követelése s jár. iránti végrehajtási ügyében a csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő Csik-Göröcsfalva község határában fekvő csik-göröcsfalvi 87 sz. tjkvben. Jakab István tulajdonát képező A 27. rend 185/1., 186. hrsz. és a 927. sz. tjkvben Jakab András tulajdonát képező 185/2. hrsz. 160 frt kikiáltási árban, a Jakab István tulajdonát képező göröcsfalvi 87. sz. tjkvben A 7. 725. hrsz. 24 frt, 735. hrsz. 20 frt, 745. hrsz. 7 frt, 1327. hrsz. 3 frt, 1469. hrsz. 5 frt, 1550. hrsz. 1 frt, 1608. hrsz. 2 frt, 1849. hrsz. 3 frt, 1871. hrsz. 2 frt, 2213., 2214. hrsz. 33 frt, 2219/s. hrsz. 13 frt, 2282/s. hrsz. 5 frt kikiáltási árban, ugyiszintén ezen végrehajtást szenvedő, valamint Jakab András tulajdonát képező és a 87. sz. tjkvben A 3177/1. illetve a 927. sz. tjkvben A 3177/2. hrsz. ingatlan 8 frt kikiáltási árban, Jakab Imre tulajdonát képező s a göröcsfalvi 925. sz. tjkvben foglalt A 992. hrsz. 12 frt, 1770 hrsz. 2 frt, 1891. hrsz. 2 frt, 1924. hrsz. 3 frt 2291/s. hrsz. 33 frt kikiáltási árban, Zöld Lajosné szül. Jakab Terézia tulajdonát képező göröcsfalvi 926. szám tjkvben foglalt A 1336. hrsz. 5 frt. 1617. hrsz. 3 frt. kikiáltási árban s végül a Kovács József (Imré) tulajdonát képező göröcsfalvi 91. sz. tjkvben foglalt A 444/2. hrsz. 12 frt, 698., 699. hrsz. 8 frt, 1722. hrsz. 2 frt, 1725., 1771. hrszám 1 frt, 2624. sz. hrsz. 1 frt, 3010. hrsz. 29 frt, 3157. hrsz. 4 frt kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi márczius hó 31-ik napján d. e. 9 órákor Csik-Göröcsfalva község házában megartandó nyilvános árverésén megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi decz. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni a csikszerecai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Csik-Szeredán, 1898. évi november hó 4-ik napján.

Geczó Béla,

kir. törv. bír.

Sz. 493/—1899.

tkvli.

Arverési hirdetésnyi kivonat.

A gyergyó-szentmiklósi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyergyó-szentmiklósi Kedves Tamás ügyvéd sz. udvarhelyi Zonda Józsefné szül. Kedves Emma továbbá Róth Albert gyám által képviselt kiskorú Róth Erzsébet és Róth Katalin kérésekre, a végrehajtási árverés joghatályával bír, önkéntes bírósági árverést a csik-szeredai kir. törvényszék (a gyergyó-szentmiklósi bíróság) területén lévő, Gyergyószentmiklós és Tekerőpatak község határában fekvő, a gyergyó-szentmiklósi 335. sz. tjkben foglalt 1088., 1089., 1090., 1097., 1110., 1103., 1092., 1093., 1095., 1100., 1105., 1101/1., 1106/1., 1091., 1096., 1098., 1099., 1102., 1104., 1094., 1101/2., 1106/2. hrsz. alatti ingatlanokra 20.000 frtban, az 5120 hrsz. alatti ingatlanra 240 frtban, 5276., 5277., 5281., 5282., 5278., 5279., 5280. hrsz. alatti ingatlanokra 600 frtban, 7976. hrsz. alatti ingatlanra 250 frtban, 10072. hrszám alatti ingatlanra 60 frtban, 10078. hrsz. alatti ingatlanra 80 frtban, 10110. hrsz. alatti ingatlanra 100 frtban, 10118. hrsz. alatti ingatlanra 200 frtban, 10619. hrsz. alatti ingatlanra 180 frtban, 11174., 11176. hrsz. alatti ingatlanra 400 frtban, 11856. hrsz. alatti ingatlanra 180 frtban, 11880., 11882. hrsz. alatti ingatlanra 380 frtban, 12112. hrsz. alatti ingatlanra 160 frtban, 13655. " " " " " 160 frtban, 14066., 14067. " " " " " 160 frtban, 25766., 25765. " " " " " 600 frtban, 10801. " " " " " 240 frtban, 7743., 7744., 7760. hrsz. a. ingatlanra 360 frtban, 11677., 11712. hrsz. alatti ingatlanra 360 frtban, 6857. " " " " " 180 frtban, 11715., 11714. " " " " " 360 frtban, 2523. " " " " " 140 frtban, 2335., 7336. " " " " " 180 frtban, az 1021. sz. tjkben foglalt 11716 hrsz. alatti ingatlan fel-részére 80 frtban, az 1722. szám tjkben foglalt 22486., 22487. hrsz. a. ingatlan telérése 60 frtban, a 2240. sz. tjkben foglalt 21926., 21933. hrsz. alatti ingatlan 2/3-a részére 15 frtban, a tekerőpataki 1834 sz. tjkben foglalt 2209. hrsz. a. ingatlanra 50 frtban, ezen-megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi márczius hó 21-ik napján d. e. 9 órákor ezen telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is, de csak annak, 2%-ával alább eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Gyergyó-Szentmiklós, 1899. évi január hó 26-ik napján.

Páll Venczel,

kir. aljbíró.

1—2

Sz. 7396/98.

polg.

Hirdetésnyi.

A csik-szeredai kir. törvényszék ezen-közhírré teszi, hogy a székely vasutak céljaira, Csik-Tusnád község határába kisajátított, és a kisajátító m. kir. államvasutak által kiállított kivonatol kisajátítási összeírásban foglalt ingatlanokra nézve az 1881. évi XLI. t.-cz. 26. §-a alapján, a kártalanítási eljárást elrendelte, s annak foganatosítása végett határnapul 1899. évi április hó 17-ik napjának d. e. 9 óráját Csik-Tusnád község házához kiáltte, arra a kisajátító nevében a m. kir. államvasutak igazgatóságát, az összeírásban foglalt tulajdonosokat, valamint az összes telekkönyvi érdekelteket és az esetleges távollévők, vagy ismeretlen tartozkodásnak részére gondnokul kinevezett Barta Ignác, csik-szeredai ügyvédet kinevezte, egyszerszint figyelmezteti az érdekelteket, hogy a tárgyalásról való kimaradás, a kártalanítás föltötti érdemleges határozat hozatalát nem gátolja, s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyaláson való megjelenés elmulasztása miatt, igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszék üléséből.
Csik-Szeredán, 1898. decz. 31.

(P. H.)

Gyárfás László, s. k.
elnök.

Wellman Samu, s. k.
jegyző.

Hirdetésnyi.

Csik-Csicó község részéről hirdette-tik, hogy Csicó község határában képező vadászati 8 évre haszonbérbe adatik folyó hó február 26-ikán d. e. 8 órákor.

Kikiáltási ár 10 frt.

A bővebb felvilágosítások a községi előljárásnál találhatók meg.

Csik-Csicó, 1899. február 11-én.

Kősa Dénes,
bíró.

1—1

Üzlet áthelyezés!

Van szerecsém tudatni Csik-Szépviz és vidéke t. cz. közönséggel, hogy márczius hó 1-én

Szabó-műhelyemet

Csik-Karczfalváról Csik-Szépvizre helyeztem át.

Műhelyemben minden időszakra megfelelő énom és a legújabb divat szerint díszmagyar-eszabású, valamint papírdöntvényeket is tartósan és kellő csinál s mindenek fölött jutányosan készítek el.

Vidéki megrendeléseket elfogadok, azokat gyorsan eszközölöm s a kiszolgált készítményeimért felelősséget vállalok.

Magamat ismételtén a t. cz. közönség figyelmébe ajánlva, vagyok

teljes tisztelettel

Ferenczy István,
ferrész-abó.

1—3

116. vb. szám.

1899.

Arverési hirdetésnyi.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezen-közhírré teszi, hogy a csik-szeredai kir. törvényszék 1898. évi 7839. polg. számú végzése következtében dr. Molnár László ügyvéd által képviselt Alcsiki-bank részvénytársaság javára menasági Incze József és Incze Miklós ellen 150 frt jár. erejéig 1898. évi deczember hó 23-án fogantositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 339 fitra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szarvasmarhák, juhog és széna nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csik-szentmártoni kir. járásbírósg 1898. évi V. 383/2. számú végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1899. évi július hó 21-ik napjától járó 6%, kamatai, váltó díj és eddig összesen 27 frt 57 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Cs.-Menaság községében leendő eszközölésére 1899. évi február hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el-fognak adatni.

A mennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1899. évi február hó 10-ik napján.

Gondos István,
kir. bir. végrehajtó.

3—4

Mauthner Ödön-féle gazdasági-, vetemény- és virágmagvak kaphatók eredeti csomagolással a karczfalvi gyógyszertárban, Hankó Antal gyógyszerésznél.

1—5

92. vb. szám.

1899.

Arverési hirdetésnyi.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezen-közhírré teszi, hogy a csik-szeredai kir. törvényszék 1898. évi 5906. polg. számú végzése következtében dr. Molnár László ügyvéd által képviselt Alcsiki bank-részvénytársaság javára menasági Incze Károly és Incze Miklós ellen 90 frt a jár. erejéig 1898. évi november hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 350 fitra becsült következő ingóságok, u. m.: 6 drb ökor és egy gazdasági szekér nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csik-szentmártoni kir. jbi-róság 1898. évi V. 298/2 számú végzéefolytán 90 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi április hó 28 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 23 frt 67 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Csik-Menaság község házában leendő eszközölésére 1899. évi február hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

A mennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Szentmártonon, 1899. évi február hó 10. napján.

Gondos István,

kir. bir. végrehajtó.

Sz. 137—1899. körj.

Hirdetésnyi.

Csik-Karczfalva község tulajdonát képező, a piac téren fekvő, ugynevezett község házában földszinti része, melynek egyik szárnya kereskedésnek, a másik vendéglői helyiségnek használható, folyó hó 25-én délelőtt 9 órákor alól-írott községi előljárással által, 5 évi tartamra, nyilvános árverésen a legtöbbbet ígérőnek bérbe fog kiadtni.

Megjegyeztetik, hogy a kereskedésnek szánt helyiség lakásul is szolgál, a vendéglői helyiség pedig áll: a földszinten 4 lakószobából, az emeleten egy vendégszobából, terjedelmes udvar-, székérszint- és istállóból.

Bővebb felvilágosítás a községi Elöl-járástól szerezhető.

Csik-Karczfalva, 1899. február 5-én.

Suba Zsiga,

Bartalis József,

körjegyző.

2—3

bíró.

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

„PERFECTOR”

szabadalmazott gázgyártó készülék
világítási, fűtési és erő kifejtési czélokra.

Nem robban! Nem ártalmas!

Teljesítmény és fogyasztási meghatározás a m. kir. technológiai muzeum által bizonyítva.

Fényfok meghatározás Hahóthi Sándor tanár által bizonyítva.

Új gázkészülék.

Mindenhol felállítható, teljesen veszélytelen, mert a légszess hideg uton állítatik elő. Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető.

Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére. minden házban, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglők és kávéházakban.

Gásmotorok után, ugy műhelyekben ipari gépek hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rosták, morzeolók, szecskavágók, daralók stb. üzemben tartására a legjobb és legolcsóbb erő.

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1 1/2 krtá kerül. Egy óra löerő 6 krba jön.

Eddig már számos „Perfeceptor” berendezés működik az országban világító és erő czélokra, melyekről elismerő levelek felett rendelkezünk.

Petroleum és benzin motorokat olcsón át alakítunk gázunkhoz.

Részletes ismertető leírások, valamint költségvetések bérmentve és díjmentesen.

3—4

Mauthner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János utca 3.